

22. ágúst 2025

Árshlutauppgjör 2025

Hornsteinninn í fjármögnun íslenskra sveitarfélaga síðan 1966

- **Stofnun í almannapágu með áratuga reynslu**
  - Sjóðurinn var stofnaður með lögum árið 1966 með það meginhlutverk að tryggja sveitarfélögum á Íslandi aðgang að hagstæðri og fyrirsjáanlegri langtímafjármögnun.
  - Í dag starfar sjóðurinn sem fjármálafyrirtæki undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins og á grundvelli laga nr. 150/2006 um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga.
- **Virkur útgefandi á skuldabréfamarkaði**
  - Sjóðurinn er einn stærsti útgefandi skuldabréfa á Íslandi og hefur tryggt fjármögnun sína á markaði síðan 2003. Skuldabréf sjóðsins eru talin meðal öruggustu fjárfestingakosta á landinu og er mikilvægur þáttur í eignasöfnum margra innlendra fjárfesta. Þessi staða var studd af lánshæfiseinkunninni i.AAA frá Reitun árið 2018.
- **Burðarás í uppbyggingu samfélagsins**
  - Með því að vera í eigu allra 62 sveitarfélaga getur sjóðurinn einbeitt sér að sínu lykilhlutverki: að vera burðarás í langtímafjármögnun opinberra innviða á borð við skóla, veitukerfi og hafnir.
- **Sérstaða tryggð með lögum**
  - Starfsemi sjóðsins byggir á sérstökum lagaramma sem lítur einkum að því að sveitarfélög landsins hafa ekki heimild til að veðsetja tekjur sínar öðrum en Lánasjóðnum og eru öll langtímalán sjóðsins í dag með slíkri veðsetningu.

Veð í tekjum

- **Sérstök lagaheimild**
  - Samkvæmt 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilt, þrátt fyrir almennt bann, að veðsetja útsvarstekjur sínar eingöngu til tryggingar skuldbindingum við Lánasjóð sveitarfélaga.
  - Þessi einstaka lagaheimild er hornsteinn í starfsemi sjóðsins og aðgreinir hann frá öðrum lánveitendum.
- **Skýr og formleg veðyfirlýsing**
  - Veðyfirlýsingunni er nánar lýst í reglugerð 835/2012 og krefst formlegrar samþykktar kjörinnar sveitarstjórnar. Þetta ferli tryggir skýran lagalegan grundvöll fyrir veðkröfunni.
- **Reynt og virkt innheimtuúrræði**
  - Fyrirkomulaginu hefur einu sinni þurft að beita í sögu sjóðsins. Sú reynsla staðfesti virkni lagarammans þegar sveitarfélagið Álftanes komst í vanskil eftir skipun fjárhaldsstjórnar. Sjóðurinn átti farsælt samstarf við fjárhaldsstjórnina sem staðfesti forgangskröfuna og tryggði full skil til sjóðsins. Þetta sýnir að fyrirkomulagið virkar og tryggir hagsmuni sjóðsins þegar á reynir.
- **Sjálfvirkt og lögformlegt innheimtuferli**
  - Við vanskil skyldar lagaramminn ráðherra til að veita heimild til innheimtu án tafar og fjarlægir þar með alla stjórnsýslulega óvissu. Í kjölfarið leitar sjóðurinn beint til ríkisstofnana (Fjársýslu/Jöfnunarsjóðs) sem ráðstafa tekjum í forgangi til hans. Þessi milliliðalaus innheimtuleið útilokar þar með alla innheimtuáhættu fyrir sjóðinn.

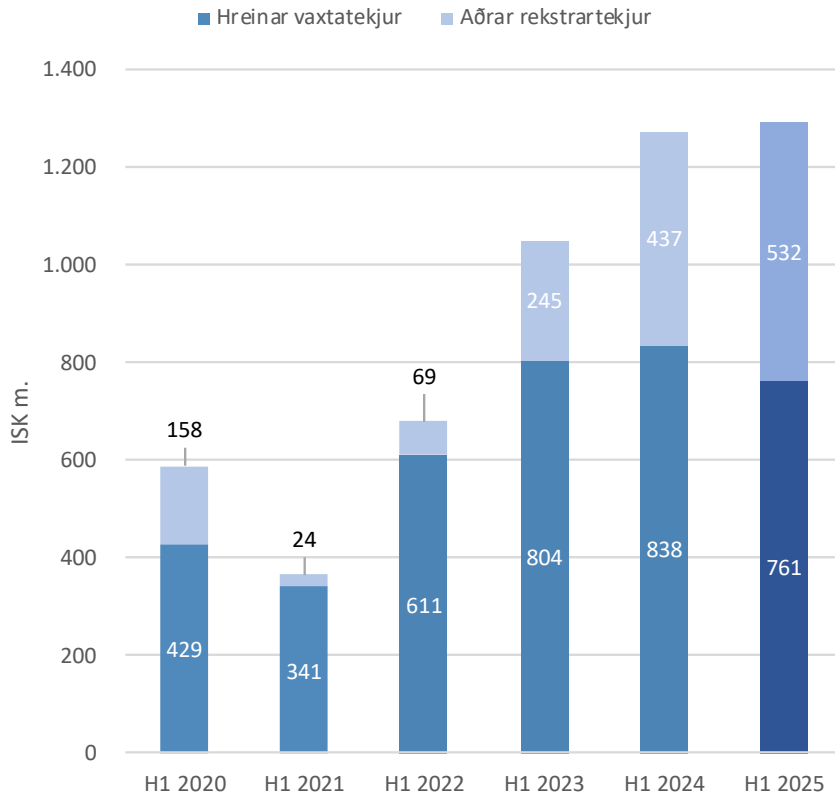
Afkoma

	Skýr.	2025 1.1.-30.6.	2024 1.1.-30.6.
Hreinar vaxtatekjur			
Vaxtatekjur og verðbætur		7.794.306.843	9.035.690.791
Vaxtagjöld og verðbætur		(7.032.933.489)	(8.197.889.986)
Hreinar vaxtatekjur samtals	5	761.373.354	837.800.805
Aðrar rekstrartekjur			
Hreinar tekjur af fjáreignum tilskildum á gangvirði	6	624.145.520	444.301.324
Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	7	(85.569.762)	288.794
Hreinn gjaldeyrismunur	8	(5.770.643)	(6.569.066)
Virðisrýmun útlána til viðskiptavina	16	(1.297.924)	(921.359)
Aðrar rekstrartekjur samtals		531.507.191	437.099.693
Hreinar rekstrartekjur		1.292.880.545	1.274.900.498
Almennur rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	9	59.576.252	55.167.718
Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	10	38.598.088	35.463.409
Árgjöld og eftirlitsgjöld FME		11.932.000	10.692.000
Annar rekstrarkostnaður	11	45.628.889	41.578.723
Almennur rekstrarkostnaður samtals		155.735.229	142.901.850
Hagnaður og heildarafkoma tímabilsins		<u>1.137.145.316</u>	<u>1.131.998.648</u>

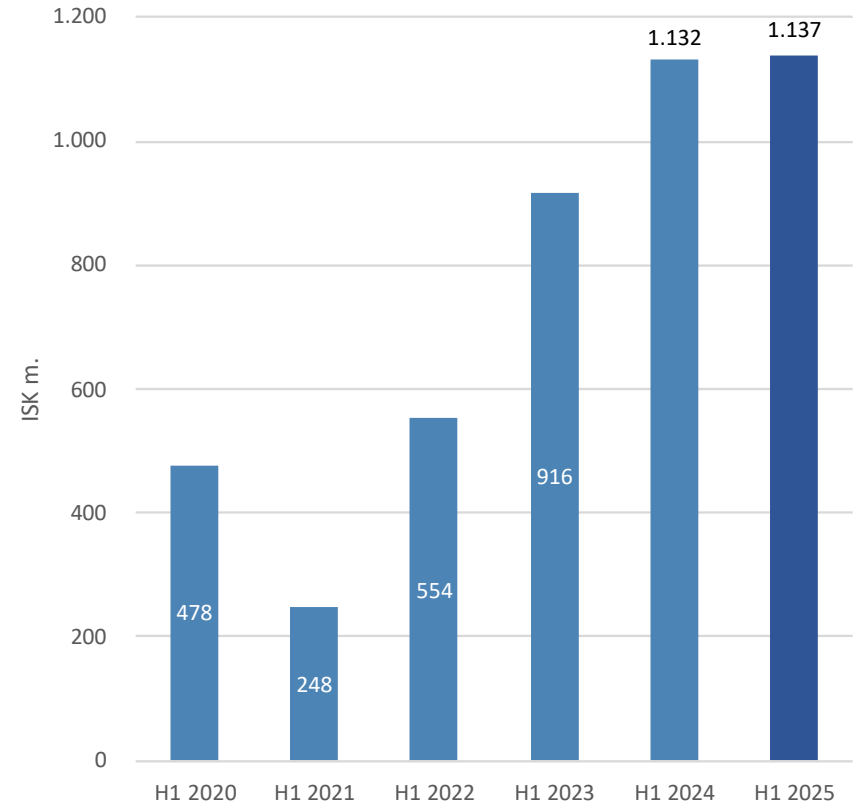
- Afkoma óbreytt á milli ára
  - Áframhaldandi góð afkoma með sterkum verðtryggingarjöfnuði og virkri stýringu lausafjáreigna.
- Hóflegur rekstrarkostnaður
  - Kostnaður í hlutfalli af tekjum var 12% og er lítið breyttur frá fyrra ára.
  - Kostnaður í hlutfalli af eignum er 0,14% á ársgrundvelli og er óbreyttur milli ára.

Afkoma síðustu ára

Rekstrartekjur

Hagnaður af reglulegri starfsemi

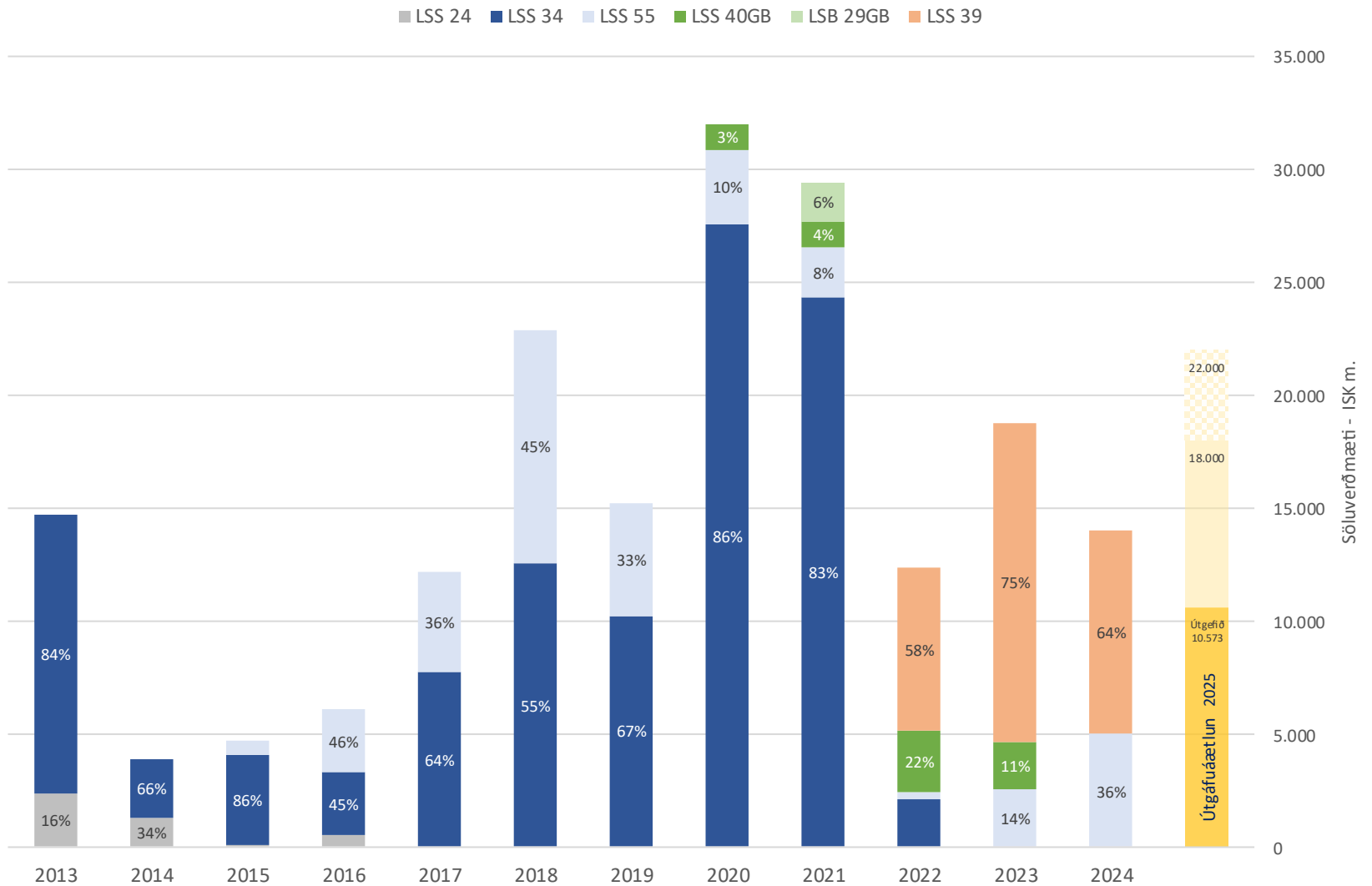

Efnahagur

	Skýr.	30.6.2025	31.12.2024
Eignir			
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	13	8.280.771.279	7.435.412.449
Markaðsverðbréf og skuldabréf	14	3.852.874.776	2.762.143.446
Útlán og kröfur á lánastofnanir	15	466.299.823	558.026.773
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	16	206.655.847.673	200.021.463.607
Rekstrarfjármunir	17	65.379.885	66.314.306
Aðrar eignir	18	37.727.837	31.945.791
Eignir samtals		219.358.901.273	210.875.306.372
Skuldir			
Verðbréfaútgáfa	21	190.379.005.594	182.957.174.035
Aðrar langtímalántökur	22	2.696.992.371	2.731.058.504
Afleiðusamningar	24	197.047.277	178.257.475
Skammtímalántökur	25	14.734.591	71.821.369
Lífeyrisskuldabinding	26	124.416.989	127.891.717
Aðrar skuldir	27	16.231.911	15.776.048
Skuldir samtals		193.428.428.733	186.081.979.148
Eigið fé			
Hlutafé		5.000.000.000	5.000.000.000
Bundinn varasjóður		1.395.353.954	1.327.664.300
Óráðstafað eigið fé		19.535.118.586	18.465.662.924
Eigið fé samtals	28	25.930.472.540	24.793.327.224
Skuldir og eigið fé samtals		219.358.901.273	210.875.306.372

- Lausafé ávaxtað í ríkisbréfum, víxlum og sértryggðum skuldabréfum.
- Útlánasafn stækkar um 3%.
- Aðrar langtímalántökur eru skuldir í evrum til erlendar lánastofnunar.
  - Afleiðusamningar jafnframt nýttir til að umbreyta erlendri fjármögnun í íslenskar krónur.
- Lánasjóðurinn seldi skuldabréf að fjárhæð ISK 10,5 ma að markaðsvirði á fyrri helmingi ársins.

Skuldabréfaútgáfur

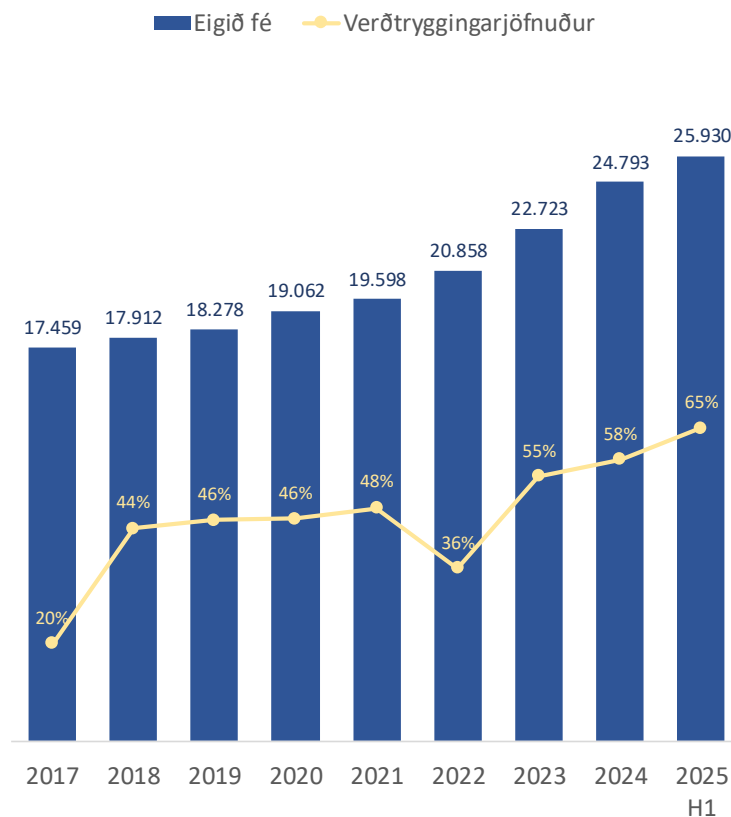
Lausafjárstaða

- Laust fé er ávaxtað í ríkisbréfum, sértryggðum skuldabréfum og öðrum markaðsverðbréfum.
- Stefna Lánasjóðsins er að eiga nægt laust fé til að standa við skuldbindingar í a.m.k. 3 mánuði án nýrrar fjármögnunar.

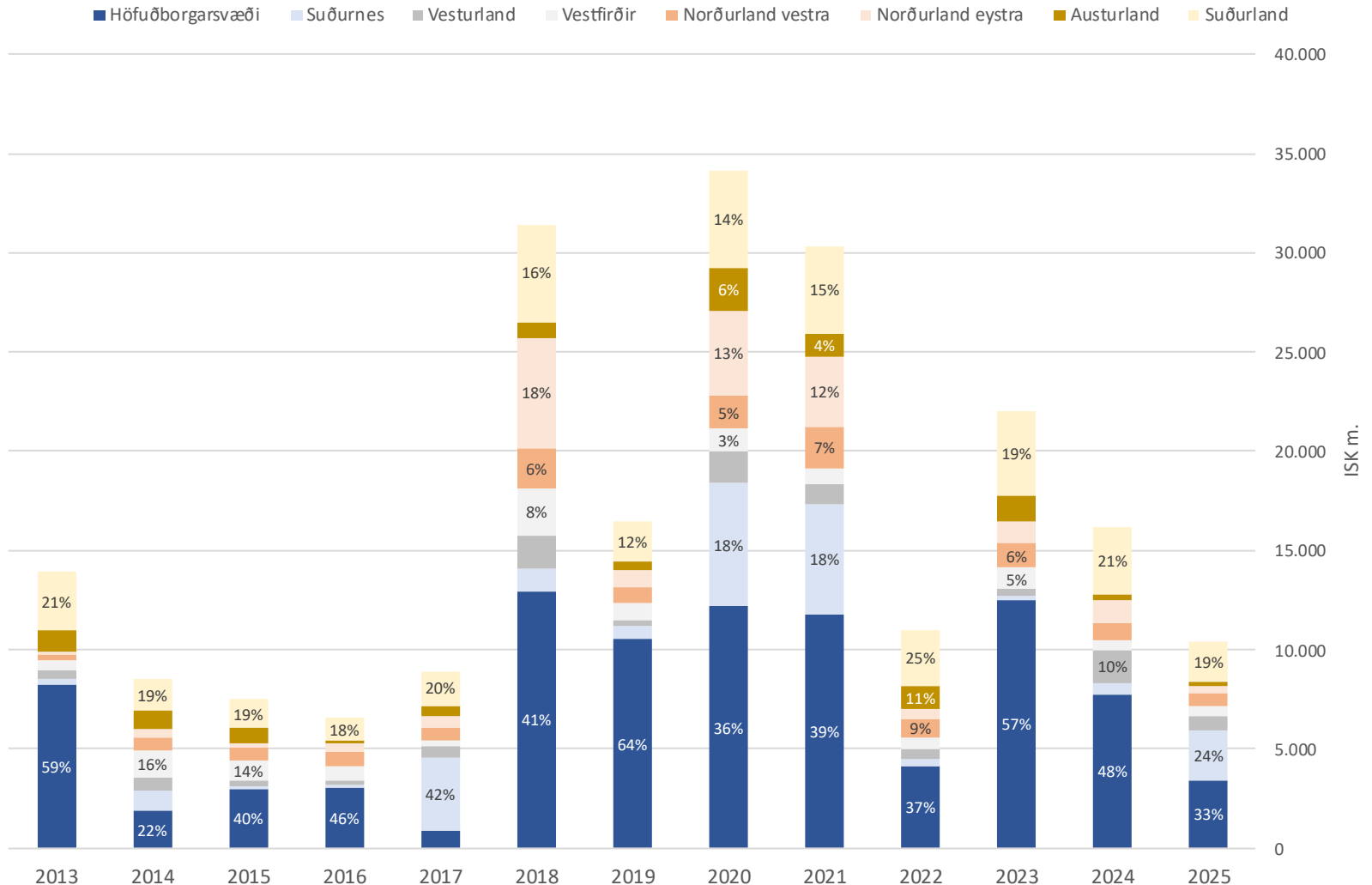
Staða 30.6.2025 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar		700	5.864	2.160		8.724
Markaðsverðbréf og skuldabréf		214	1.043	2.855		4.112
Útlán og kröfur á lánastofnanir	388		79			467
Útlán og kröfur á viðskiptavini	695	4.040	19.416	85.953	138.771	248.875
Afleiðusamningar			36	934	937	1.907
Samtals fjáreignir	1.083	4.954	26.438	91.902	139.708	264.085
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa		2.040	16.683	75.859	133.599	228.181
Aðrar langtímalántökur	15		85	1.381	1.380	2.861
Afleiðusamningar				1.129	1.093	2.222
Samtals fjárskuldir	15	2.040	16.768	78.369	136.072	233.264
Nettó eignir - skuldir	1.068	2.914	9.670	13.533	3.636	30.821

Markaðsáhætta

- Áhætta Lánasjóðsins gagnvart verðbólgu er markvisst varin með jákvæðum verðtryggingarjöfnuði.
- Í lok júní 2025 var verðtryggingarjöfnuður sjóðsins 65% í hlutfalli af eigið fé.
- Gjaldeyrisjöfnuður sjóðsins er lítið breyttur og stendur í 1,15% af eigið fé í lok tímabils.
- Vaxtaáhætta vegna fjáreigna á gangvirði var óveruleg í lok júní 2025 en 75% eigna á gangvirði eru á gjalddaga innan 18 mánaða.

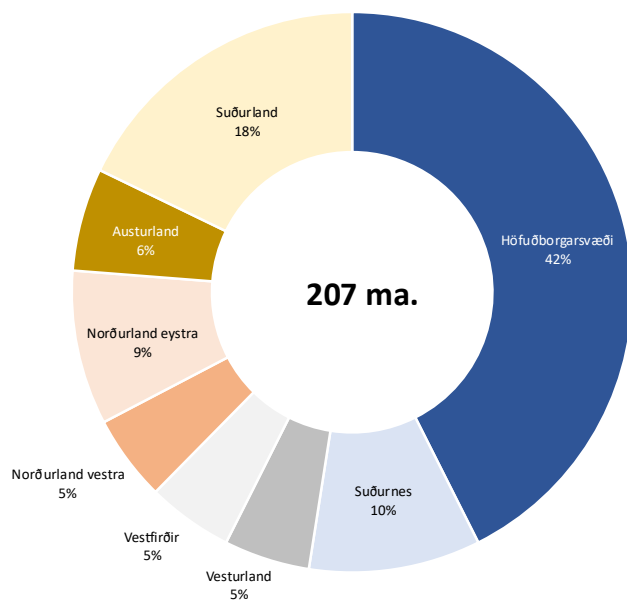

Langtímalánveitingar

Útlánasafn

Útlánasafn í lok júní 2025

- Stærð útlánasafns er ISK 207 ma.
- Góð landfræðileg dreifing.
- Afborganir að meðaltali ISK 14 ma á ári næstu árin.
- Græn lán nema um 4% af lánasafni.
  - Helstu verkefni eru fráveituframkvæmdir og vottaðar byggingar.

Flokkunarreglugerð

- Lánasjóðnum ber skylda til að gera grein fyrir þeim verkefnum sem falla undir að vera aðlöguð að flokkunarreglugerðinni og uppfylla tæknileg matsviðmið sem þar koma fram. Lánasjóðurinn hefur sett sér það verklag að langtímalán sjóðsins séu flokkuð út frá flokkunarreglugerðinni og lántakendur svari spurningalista því tengt áður en til lánveitingar kemur.
- Á fyrstu 6 mánuðum 2025 gat enginn lántaki staðfest að viðkomandi verkefni uppfyllti tæknileg matsviðmið flokkunarreglugerðar að öllu leyti.

Reglugerð nr. 2021/2139, kafli nr.

Fjárhæðir í m.kr.

	2025 06	2024	2025 06	2024
4.18. Samþætt vinnsla varma/kælingar og raforku úr jarðvarmaorku	0	0	0	0
4.22. Framleiðsla á varma/kælingu úr jarðvarmaorku	0	470	0	0
5.1. Uppbygging, stækkun og starfræksla vatnsöflunar-, vatnshreinsi- og vatnsveitukerfa	0	0	0	0
5.3. Uppbygging, stækkun og starfræksla skólpsöfnunar og -hreinsunarkerfa	15	700	0	0
5.5. Söfnun og flutningur á hættulausum úrgangi sem er aðgreindur í hluta við upptök	0	0	0	0
6.13. Grunnvirki fyrir ferlimál einstaklinga, nytjahj.flutn.stj.	0	90	0	0
6.15. Grunnvirki sem gera flutninga á vegum og almennissamgöngur með litla losun kolefna möguleg	100	50	0	0
6.16. Grunnvirki fyrir flutninga á sjó og vatnaleiðum	100	200	0	0
7.1. Smíði nýrra bygginga	5.390	7.597	0	0
7.2. Endurnýjun bygginga sem fyrir eru	735	1.380	0	0
Samtals	6.340	10.487	0	0

Lán sem eru ekki hæf skv. reglugerðinni

Heildarútlán

Hæf lán skv. skilgreiningu reglugerðar

Lán sem uppfylla tæknileg skilyrði reglugerðar

2025 06

2024

2025 06

2024

0

0

0

0

0

470

0

0

0

0

0

0

15

700

0

0

0

0

0

0

0

90

0

0

100

50

0

0

100

200

0

0

5.390

7.597

0

0

735

1.380

0

0

6.340

10.487

0

0

3.082

5.668

0

0

9.422

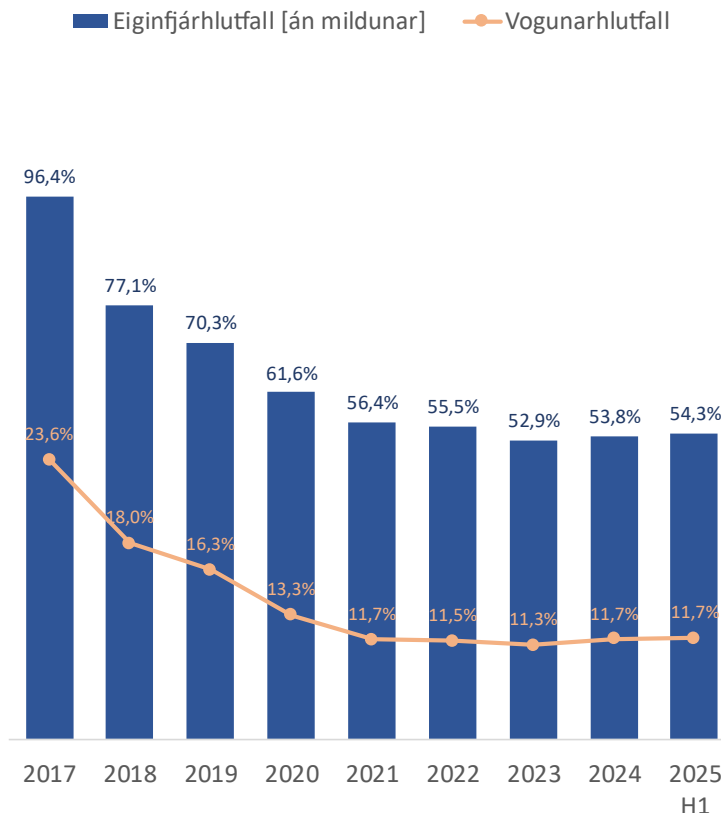
16.155

0

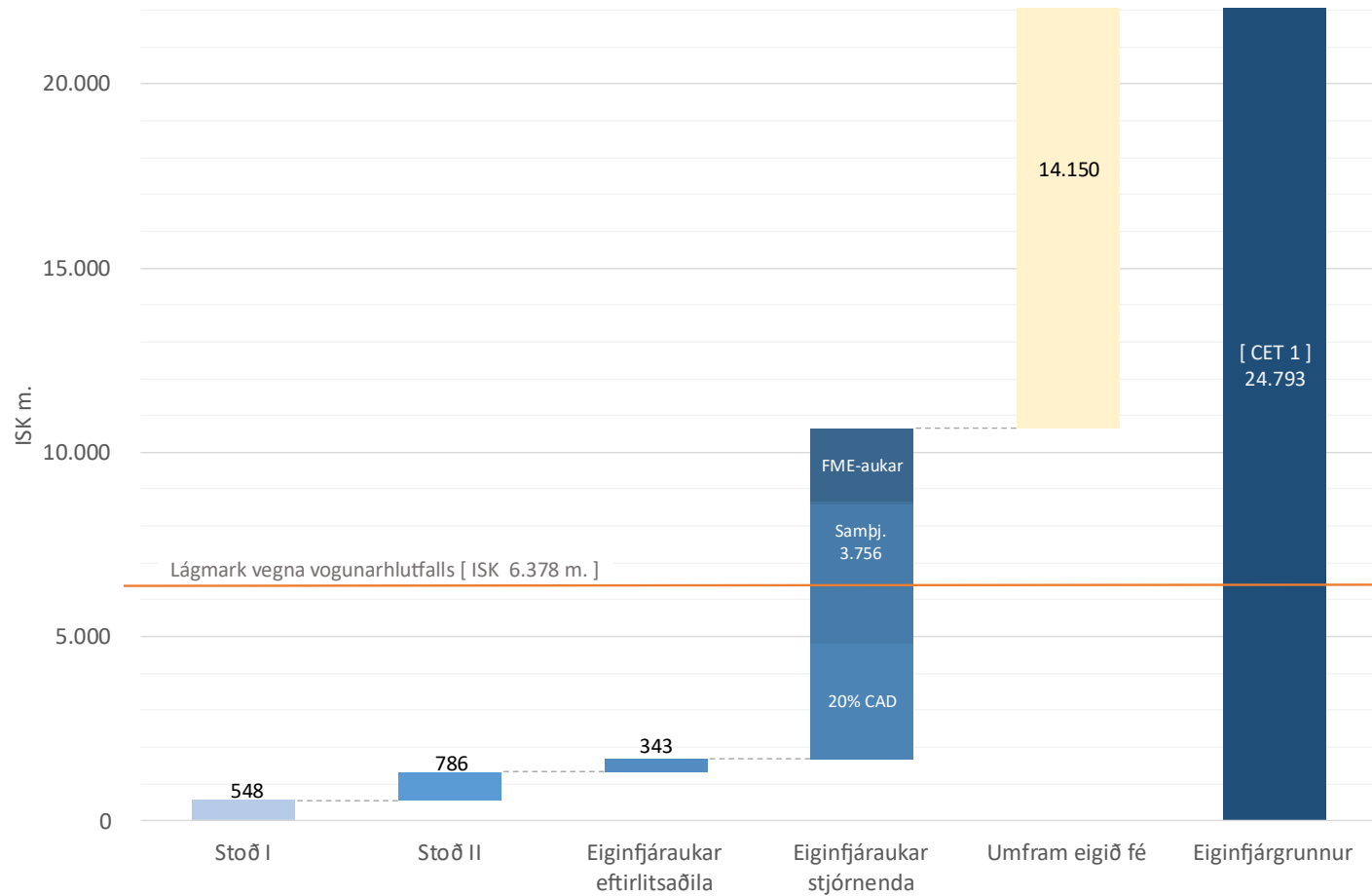
0

Eiginfjárhlutfall

- Skv. sveitarstjórnarlögum er sveitarfélögum heimilt að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum.
- Lánasjóðurinn nýtir sér mildunarákvæði við eiginfjáruttreikninga vegna þessarar lögbundnu sérstöðu.
- Við beitingu mildunar fá áhættuskuldbindingar vegna sveitarfélaga áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% áhættuvog vegna lána og ábyrgða í íslenskum krónum.
- Eiginfjárhlutfall með fullri mildun nam 364% í lok júní 2025 en var 361% í árslok 2024.

Eiginfjárkröfur *

* m.v. árslok 2024.

Söguleg ávöxtunarkrafa

Söguleg ávöxtunarkrafa

LÁNASJÓÐUR SVEITARFÉLAGA